

Etický kodex sociálního pracovníka v komunitní práci *Komunitní centrum ROUTA*

Preambule:

Od profese sociálního pracovníka a aktivit vykonávaných v rámci Komunitního centra ROUTA je očekáván vysoce profesionální přístup ve vztahu k návštěvníkům komunitního centra a uživatelům komunitních služeb. Vedle odpovídající kvalifikace, širokého spektra znalostí a hodnotové orientace je předpokládáno odpovídající etické chování k jednotlivci, rodině, skupině i komunitě.

Etický kodex vztahující se ke komunitní práci shrnuje pravidla popisující chování a jednání, které Rodinné centrum ROUTA, z.s. očekává od svých zaměstnanců. V případě komunitní práce je etické chování vnímáno jako zásadní, je nedílnou součástí každodenní práce a všichni sociální pracovníci jsou odpovědní za jeho dodržování.

Komunitní sociální práce má usnadnit či umožnit sociální začlenění, proto uznává lidskou důstojnost a práva, respektuje hodnotu všech jedinců bez ohledu na jejich rasu, náboženství, věk, zdravotní stav, pohlaví, genderovou a sexuální různorodost či další individuální rozdíly. V praxi komunitní práce je považováno činění jakýchkoliv rozdílů za nepřijatelné.

Kodex vychází z mezinárodních i národních dokumentů. Mezinárodní deklarace a úmluvy o lidských právech vytvářejí obecné standardy a poukazují na práva, která jsou globální společností akceptována.

Hlavní zásady etického kodexu:

1. Každý člověk bez ohledu na rasu, náboženství, zdravotní stav, pohlaví, věk či jiné individuální rozdíly má právo rozvíjet svůj potenciál za předpokladu, že nezasahuje do práv ostatních členů v komunitě.
2. Sociální začlenění je lidským právem, kdy každý jedinec má možnost hrát aktivní roli ve společnosti/ve své komunitě a může očekávat svoji plnou sociální, vzdělávací a ekonomickou participaci založenou na

rovnosti, sociální spravedlnosti, lidských právech, toleranci a rozmanitosti. O formování takové komunity usiluje komunitní sociální práce.

3. V komunitní sociální práci jsou práva a povinnosti stanoveny v diskusi s širokou veřejností. Pro ty, kteří jsou z komunity vyloučeni nebo v komunitě znevýhodněni, jsou přijímána zvláštní ustanovení.
4. Komunitní sociální pracovníci Rodinného centra Routa přistupují ke všem s velkou dávkou respektu – ke kolegům, účastníkům KP, dalším spolupracujícím odborníkům i veřejným autoritám.

Etický kodex je rozdělen do tří hlavních oblastí:

- vztah k účastníkovi komunitní práce (*dále „účastník KP“*) = návštěvník komunitního centra a uživatel komunitních služeb,
- vztah k zaměstnavateli a ke kolegům,
- vztah ke komunitě.

Sociální pracovník v komunitní práci ve vztahu k účastníkovi KP:

- vždy představí účastníkovi KP význam komunitní práce, povahu vztahu a svoji roli komunitního sociálního pracovníka,
- přistupuje ke každému člověku s respektem, důstojností a porozuměním, v roli partnera/průvodce,
- zkompetentňuje – nevyřizuje věci, které si může/má člověk zařídit sám,
- působí jako zprostředkující a smířčí osoba v konfliktních situacích,
- považuje všechny osobní i citlivé údaje za přísně důvěrné, vzhledem k častým soukromým aktivitám v komunitě toto dodržuje i ve svém soukromém životě, s výjimkou, kdy klient souhlasí s předáním informace z důvodu zlepšení situace klienta (např. navazující služby) nebo v situacích, kdy by neoznámení bylo porušením zákona,
- pomáhá aktivizovat/mobilizovat silné stránky, pracuje s motivací účastníka KP, podporuje a respektuje jeho právo na sebeurčení,
- podporuje člověka v začlenění se do komunity,
- rozvíjí své znalosti a dovednosti ve prospěch účastníka KP,
- chrání veškerou dokumentaci před zneužitím.

Sociální pracovník v komunitní práci ve vztahu k zaměstnavateli a kolegům:

- pracuje v souladu s posláním Rodinného centra ROUTA a v souladu s jeho cíli,
- plní odpovědně povinnosti vyplývající z jeho role, z jeho pracovního poměru a náplně práce,
- šíří dobré jméno Rodinného centra ROUTA v komunitě,
- řídí se stanovenými postupy Rodinného centra ROUTA,
- upozorňuje zaměstnavatele na situace, při kterých může dojít k nerespektování práv klientů,
- upozorňuje svého nadřízené na situace, při kterých organizace Rodinné centrum ROUTA opomíjí při komunitních aktivitách a službách svými rozhodnutími možnosti a rozdíly členů komunity,
- jedná odpovědně vůči svým kolegům v týmu i vůči ostatním kolegům v organizaci,
- zodpovědně vyhledává rady a doporučení při jednáních a rozhodnutích, při kterých si není jistý,
- odpovědně jedná ve výdajích veřejných prostředků organizace,
- sdílí odborné znalosti, poznatky a zkušenosti s kolegy i dobrovolníky s cílem zvyšovat kompetence celého týmu,
- respektuje dovednosti, znalosti, zkušenosti a možnosti kolegů i dobrovolníků,
- dokáže upozornit na chování, které by mohlo být hodnoceno jako neetické,
- respektuje právo kolegů na soukromí a důvěrné informace.

Sociální pracovník v komunitní práci ve vztahu ke komunitě:

- respektuje zvyklosti, historii a kulturu komunity, ve které působí, pokud tyto nenarušují práva komunity obecně (či jednotlivců v komunitě),
- upozorňuje na procesy, dokumenty, postupy v komunitě, jež mohou opomíjet práva a potřeby v komunitě,
- účastní se procesu podání veřejné stížnosti, pokud si je naprosto jist její oprávněností,

- jedná a chová se tak, aby komunita mohla rozlišovat mezi jeho profesní a soukromou rolí,
- vytváří a udržuje v souladu své profesionální hranice a sousedské vztahy, které mohou být významným zdrojem v komunitní práci, ale mohou zároveň v některých případech vytvářet překážky,
- vytváří dobré vztahy s místními aktéry s důrazem zvýšit pocit společné solidarity a odpovědnosti,
- veřejná prohlášení činí pouze v situacích, kdy komunita rozlišuje, zda vystupuje v profesní či soukromé roli,
- v komunitě je vždy politicky neutrální osobou a tento fakt je komunitě

znám,

- aktivně spolupracuje s komunálními autoritami a dalšími subjekty při budování komunitního života a naplňování veřejně-prospěšných cílů,
- odpovědně nakládá s veřejnými prostředky v komunitě, pokud jsou mu svěřeny.

Relevantními dokumenty pro komunitní sociální práci jsou zejména:

Všeobecná deklarace lidských práv

Listina základních práv a svobod

Úmluva o právech dítěte

Deklarace práv dítěte

Evropská sociální charta

Úmluva o odstranění všech forem diskriminace žen

Mezinárodní úmluva o odstranění všech forem rasové diskriminace

Etický kodex sociálních pracovníků České republiky

Manuál komunitní sociální práce (Platforma pro komunitní práci)